

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

v zmysle Štatútu Reprezentatívneho zoznamu nemotného kultúrneho dedičstva Slovenska, v znení neskorších dodatkov, vyhlasuje výzvu na predloženie nominácií na zápis do zoznamu

REPREZENTATÍVNY ZOZNAM NEHMOTNÉHO KULTÚRNEHO DEDIČTVA SLOVENSKA

Termín na predloženie nominácií je do 30. apríla 2022

Návrhy predkladajte na adresu:

**Centrum pre tradičnú ľudovú kultúru, Slovenský ľudový umelecký kolektív,
Balkánska 31/66, 853 08 Bratislava, tel.: +421 204 78 211, e-mail: tlk@sluk.sk**

Reprezentatívny zoznam nemotného kultúrneho dedičstva Slovenska je súpisom významných prvkov a praktík nemotného kultúrneho dedičstva Slovenska. Zápis do reprezentatívneho zoznamu predstavuje ocenenie týchto mimoriadnych prvkov a praktík, ktoré sú uznávané spoločnosťami, komunitami a jednotlivcami a existujú v súlade s univerzálne prijatými princípmi ľudských práv, rovnosti, podpory a vzájomnej úcty medzi kultúrnymi spoločenstvami. Prvky jestvujú v súlade s prostredím a historickým ukotvením spoločenstiev a poskytujú im pocit kontinuity a identity. Zároveň podporujú kultúrnu rozmanitosť a tvorivosť. Vytváranie Reprezentatívneho zoznamu nemotného kultúrneho dedičstva Slovenska predstavuje základný stupeň tvorby Reprezentatívneho zoznamu nemotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO. Proces súvisiaci s tvorbou reprezentatívneho zoznamu koordinuje a administruje Centrum pre tradičnú ľudovú kultúru ako odborné pracovisko Slovenského ľudového umeleckého kolektívu – štátnej príspevkovej organizácie zriadenej Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky.

Natália Milanová
ministerka kultúry
1. február 2022

Podrobné podmienky a ďalšie informácie o predkladaní návrhov nájdete na stránke
www.ludovakultura.sk

ŠTATÚT REPREZENTATÍVNEHO ZOZNAMU NEHMOTNÉHO KULTÚRNEHO DEDIČSTVA SLOVENSKA

Konsolidované znenie

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) v súvislosti s pristúpením Slovenskej republiky k dokumentom UNESCO, najmä k *Dohovoru o ochrane nehmotného kultúrneho dedičstva* zo 17. októbra 2003 a k *Dohovoru o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov* z 20. októbra 2005, ako aj v súvislosti s prijatím uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 666 z 8. augusta 2007 k návrhu Koncepcie starostlivosti o tradičnú ľudovú kultúru vydáva tento štatút Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska (ďalej len „reprezentatívny zoznam“).

Článok 1

Základné ustanovenia

1. Zápis do reprezentatívneho zoznamu je uznanie mimoriadnym prvkom, praktikám a reprezentáciám - vrátane poznatkov, zručností, nástrojov, objektov, artefaktov a miest nevyhnutných na ich existenciu, ktoré sú uznávané spoločnosťami a jednotlivcami a pretrvávajú v súlade s univerzálne prijatými princípmi ľudských práv, rovnosti, podpory a vzájomnej úcty medzi kultúrnymi spoločenstvami. Tieto prvky sú v súlade s prostredím a historickými podmienkami spoločenstiev a poskytujú im pocit kontinuity a identity, podporujú takto kultúrnu rozmanitosť a tvorivosť.
2. Ocenenie zápisom do reprezentatívneho zoznamu sa udeľuje najmä
 - ústnym tradíciám a prejavom, vrátane jazyka ako nositeľa nehmotného kultúrneho dedičstva,
 - interpretačnému umeniu,
 - spoločenským praktikám, rituálom a slávnostným udalostiam,
 - poznatkom a praktikám súvisiacim s prírodou a vesmírom,
 - tradičným remeslám.
3. Proces súvisiaci s tvorbou reprezentatívneho zoznamu koordinuje a administruje Centrum pre tradičnú ľudovú kultúru.

Článok 2

Podmienky zápisu

1. Návrh na zápis do reprezentatívneho zoznamu predkladajú kultúrne a spoločenské inštitúcie, lokálne spoločenstvá, mimovládne organizácie zriadené a pôsobiace na území Slovenskej republiky a jednotlivci, ktorí sú občanmi Slovenskej republiky.
2. Podmienky zápisu, ako aj termín predkladania návrhov na zápis do reprezentatívneho zoznamu stanovuje ministerstvo vo výzve na predkladanie návrhov, ktorú vyhlasuje spravidla každoročne.

Článok 3

Činnosť odbornej komisie

1. Hodnotenie návrhov uskutočňuje Odborná komisia pre posudzovanie návrhov na zápis do reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska (ďalej len „komisia“).
2. Členov komisie vymenúva minister kultúry na návrh Rady na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva.
3. Členmi komisie môžu byť vedeckí, tvoriví a pedagogickí pracovníci najmä z oblasti nehmotného kultúrneho dedičstva.
4. Komisia rozhoduje na základe odborných posudkov nezávislých odborných oponentov.
5. Funkcia členov komisie je čestná. (Tým nie je dotknutý ich nárok na úhradu cestovných nákladov podľa osobitného predpisu.)
6. Komisia predkladá prostredníctvom svojho predsedu ministrovi kultúry všetky návrhy so svojím stanoviskom.
7. O návrhoch komisie na zápis do reprezentatívneho zoznamu rozhoduje minister kultúry. Ak minister návrh komisie upraví, informuje o tejto skutočnosti predsedu komisie.

Článok 4

Postupnosť vyhlasovania

1. Centrum pre tradičnú ľudovú kultúru v nadväznosti na termíny tvorby Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO vypracuje návrh výzvy na príslušný rok a predloží ho na schválenie ministerstvu.
2. Po schválení výzvy ju ministerstvo vyhlási. Časový interval trvania výzvy je najmenej 1 mesiac.
3. Ministerstvo po schválení návrhov na zápis do reprezentatívneho zoznamu slávnostne vyhlási prvky zapísané do reprezentatívneho zoznamu.

Článok 5

Záverečné ustanovenie

Tento štatút nadobúda účinnosť dňa 28. januára 2016.

Marek Maďarič
minister kultúry
Slovenskej republiky

DEFINÍCIE A CIELE

Reprezentatívny zoznam nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska

Reprezentatívny zoznam nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska (ďalej len „reprezentatívny zoznam“) je súpisom významných prvkov a praktík nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska. Zápis do reprezentatívneho zoznamu predstavuje ocenenie týchto mimoriadnych prvkov a praktík, ktoré sú uznávané spoločnosťami, komunitami a jednotlivcami a existujú v súlade s univerzálne prijatými princípmi ľudských práv, rovnosti, podpory a vzájomnej úcty medzi kultúrnymi spoločenstvami. Prvky jestvujú v súlade s prostredím a historickým ukotvením spoločenstiev a poskytujú im pocit continuity a identity. Zároveň podporujú kultúrnu rozmanitosť a tvorivosť. Vytváranie Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska predstavuje základný stupeň tvorby Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO. Proces súvisiaci s tvorbou reprezentatívneho zoznamu koordinuje a administruje Centrum pre tradičnú ľudovú kultúru ako odborné pracovisko Slovenského ľudového umeleckého kolektívu – štátnej príspevkovej organizácie zriadenej Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky.

Vytváranie reprezentatívneho zoznamu je súčasťou realizácie aktuálnych vládnych koncepcných materiálov súvisiacich s napĺňaním cieľov Dohovoru na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva UNESCO, ktorý Slovenská republika ratifikovala v roku 2006¹ a dlhodobej stratégie zameranej na vytváranie systémových nástrojov potrebných na zabezpečenie komplexnej starostlivosti o tradičnú ľudovú kultúru.

Výzva na predkladanie nominácií je vyhlasovaná Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky spravidla každoročne. Každú nomináciu posúdi v prvej fáze najmenej jeden nezávislý odborný oponent – expert na príslušnú oblasť nehmotného kultúrneho dedičstva. V druhej fáze posudzuje nominácie odborná komisia, ktorá navrhne vybrané prvky na zápis do reprezentatívneho zoznamu. O návrhoch komisie rozhoduje ministerka kultúry Slovenskej republiky.

Implementácia ochranných opatrení všetkých zapísaných prvkov je monitorovaná a vyhodnocovaná v pravidelných intervaloch každých šesť rokov od zápisu daného prvku.

Hlavnými cieľmi reprezentatívneho zoznamu sú:

- posilniť v spoločnosti vedomie a uznanie dôležitosti nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska a zdôrazniť potrebu jeho ochrany a revitalizácie;
- zaznamenať, ohodnotiť a sprístupniť širšej verejnosti významné prvky súvisiace s nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska;
- podporovať účasť nositeľov tradícií a lokálnych aktérov na zachovávaní významných prvkov nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska;
- povzbudzovať jednotlivcov, skupiny, inštitúcie a organizácie k tomu, aby prispievali k spravovaniu, zachovaniu, ochrane a propagovaniu tohto dedičstva;
- spoločensky oceňovať zápis do reprezentatívneho zoznamu a podnecovať materiálnu podporu zachovávanía a revitalizácie zapísaných prvkov.

¹ Koncepcia starostlivosti o tradičnú ľudovú kultúru z roku 2007, Koncepcia starostlivosti o tradičnú ľudovú kultúru do roku 2020 (z roku 2015), Koncepcia udržateľného rozvoja nehmotného kultúrneho dedičstva a tradičnej ľudovej kultúry na roky 2020 – 2025 (z roku 2019).

KRITÉRIÁ

Nominácia musí spĺňať hlavnú podmienku, že nominovaný prvok predstavuje nehmotné kultúrne dedičstvo definované v článku 2 Dohovoru o nehmotnom kultúrnom dedičstve, čo znamená, že prvok:

- je spojený s konkrétnym kultúrnym priestorom;
- pokladajú spoločensvá, skupiny, prípadne jednotlivci za súčasť svojho kultúrneho dedičstva;
- zachováva kultúrnu kontinuitu a je odovzdávaný z generácie na generáciu predovšetkým kontaktnou komunikáciou;
- poskytuje príslušným spoločensvám a skupinám pocit identity a kontinuity, spojitost s prírodou a vlastnou históriou.

Text Dohovoru v slovenskom jazyku nájdete tu:

<https://www.ludovakultura.sk/wp-content/uploads/2017/09/2-1-2-Dohovor-o-ochrane.pdf>

Text Dohovoru v kompletnom znení v anglickom jazyku nájdete tu:

<http://www.unesco.org/culture/ich/en/convention>

Navrhovatelia prvkov na zápis do reprezentatívneho zoznamu musia v štádiu návrhu dodržať nasledujúce kritériá:

- poskytnúť dostatočný dôkaz o tom, že prvok má svoje korene v kultúrnej tradícii alebo v kultúrnych dejinách daného spoločenstva;
- demonštrovať úlohu prvku na tvorbe a potvrdzovaní kultúrnej identity daného spoločenstva;
- preukázať, že prvok predstavuje dôležité zdroje inšpirácie i medzikultúrnej výmeny a napomáha bližšiemu spojeniu ľudí i spoločnstiev;
- prezentovať kultúrnu i spoločenskú úlohu prvku v danom spoločenstve a dokumentovať jeho existenciu ako prejavu unikátneho svedectva živých kultúrnych tradícií v súčasnosti;
- poskytnúť dôkaz výnimočnosti prvku v súvislosti s jeho technickými vlastnosťami a uplatnením zručností s ním spojených;
- vypracovať projekt ochrany, dokumentácie a propagovania prvku.

PREDKLADATELIA NÁVRHOV

Návrhy prvkov na zápis do reprezentatívneho zoznamu môžu predkladať:

- právnické osoby i fyzické osoby, ktoré sú občanmi Slovenskej republiky;
- štátne kultúrne a spoločenské inštitúcie;
- občianske združenia, nadácie a ďalšie mimovládne organizácie, ktoré sú zriadené a svoju činnosť vykonávajú na území Slovenskej republiky;
- lokálne spoločenstvá.

Návrhy na zápis musia byť predkladané v zmysle štatútu reprezentatívneho zoznamu s použitím štandardného formátu. Štandardný formát predstavuje formulár „*Návrh na zápis do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska*“. Formulár musí byť vyhotovený v súlade s *Postupom pri predkladaní návrhu* do reprezentatívneho zoznamu.

Predkladatelia prvku sú po úspešnom zápise prvku do reprezentatívneho zoznamu nositeľom certifikátu o zápise prvku a sú tiež zodpovední za vypracovávanie hodnotiacich správ o stave prvku, ktoré sú odovzdávané v šesťročných intervaloch.

DEFINÍCIE POJMOV PRE ÚČELY TOHTO PROJEKTU

Nehmotné kultúrne dedičstvo

Znamená praktiky, reprezentácie, prejavy, poznatky, zručnosti, ako aj nástroje, predmety, artefakty a s nimi spojené kultúrne priestory, ktoré spoločensvá, skupiny a v niektorých prípadoch jednotlivci, pokladajú za súčasť svojho kultúrneho dedičstva. Toto nehmotné kultúrne dedičstvo si spoločensvá a skupiny odovzdávajú z generácie na generáciu a sústavne ho znova vytvárajú ako reakciu na okolité prostredie, interakciu s prírodou a so svojou históriou, pričom im poskytuje pocit identity a kontinuity, podporujúc tak úctu ku kultúrnej rozmanitosti a ľudskej tvorivosti. Na účely tohto projektu sa berie do úvahy výlučne také nehmotné kultúrne dedičstvo, ktoré je zlučiteľné s existujúcimi medzinárodnými dokumentmi na ochranu ľudských práv, s požiadavkami vzájomnej úcty medzi spoločensvami, skupinami a jednotlivcami, ako aj s požiadavkami trvalo udržateľného rozvoja.

Nehmotné kultúrne dedičstvo sa v tomto zmysle prejavuje v nasledovných oblastiach:

- ústne tradície a prejavy, vrátane jazyka ako nositeľa nehmotného kultúrneho dedičstva;
- interpretačné umenie;
- spoločenské praktiky, rituály a slávnostné udalosti;
- poznatky a praktiky súvisiace s prírodou a vesmírom;
- tradičné remeslá a výtvarný prejav.

Identifikácia tradičnej ľudovej kultúry

Znamená pomenovanie vybraných kultúrnych javov a artefaktov tradičnej ľudovej kultúry. Jej úlohou je dosiahnuť zhodu v chápaní týchto základných prejavov tradičnej ľudovej kultúry tak v odbornej, ako aj v laickej verejnosti a zároveň vytvoriť predpoklady na vypracovanie inventarizácie javov tradičnej ľudovej kultúry.

Inventarizácia tradičnej ľudovej kultúry

Znamená súpis javov a artefaktov tradičnej ľudovej kultúry, ich verifikovateľný súčasný i predchádzajúci výskyt a stav. K realizácii tohto zámeru sa musia zhromaždiť potrebné údaje o vybraných kultúrnych javoch podľa jednotnej metodiky a na ich základe je potrebné postupne vytvárať prehľadnú databázu.

Prvok nehmotného kultúrneho dedičstva

Je jav, prejav, zručnosť, postup, artefakt, ktorý má, na základe rozhodnutia odbornej komisie menovanej pre účel tvorby reprezentatívneho zoznamu, status diela, ktoré:

- je spojené s konkrétnym kultúrnym priestorom;
- spoločensvá, skupiny a vo výnimočných prípadoch jednotlivci pokladajú za súčasť svojho kultúrneho dedičstva;
- zachováva kultúrnu kontinuitu a je odovzdávané z generácie na generáciu predovšetkým kontaktnou komunikáciou;
- poskytuje príslušným spoločensvám a skupinám pocit identity a kontinuity, interakciu s prírodou a vlastnou históriou.

Reprezentatívny zoznam

Je súpisom významných prvkov nehmotného kultúrneho dedičstva definovaných v predchádzajúcom odseku.

Lokálne spoločenstvo (nositelia)

Obyvatelia jednej obce, resp. mesta zastúpení príslušným orgánom samosprávy (obecný úrad, mestský úrad) alebo neziskovou organizáciou (napr. občianske združenie, nadácia a pod.) so sídlom v príslušnej obci, resp. meste.

Slobodný, predchádzajúci a informovaný súhlas s nomináciou

Je súhlas nositeľov s nomináciou prvku do reprezentatívneho zoznamu. Nositelia v ňom deklarujú svoj vzťah k prvku i fakt, že súhlas udeľujú slobodne (z vlastnej vôle) a boli vopred informovaní o cieľoch zápisu. Zároveň je zo súhlasu zjavné, že sa procesu nominácie aktívne zúčastnili.

Centrum pre tradičnú ľudovú kultúru

Odborné pracovisko, ktoré koordinuje a administruje proces tvorby reprezentatívneho zoznamu. Do 31. januára 2013 bol názov pracoviska Koordinačné centrum tradičnej ľudovej kultúry. V zmysle úpravy zriaďovacej listiny sa názov upravil na *Centrum pre tradičnú ľudovú kultúru (ďalej len CTLK)*.

POUŽITÉ SKRATKY

NKD - Nehmotné kultúrne dedičstvo

ministerstvo - Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

SĽUK - Slovenský ľudový umelecký kolektív

CTLK - Centrum pre tradičnú ľudovú kultúru

TLK - Tradičná ľudová kultúra

reprezentatívny zoznam - Reprezentatívny zoznam nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska

rada - Rada na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva

komisia – Odborná komisia pre posudzovanie návrhov na zápis do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska

SUBJEKTY, PODIEĽAJÚCE SA NA TVORBE REPREZENTATÍVNEHO ZOZNAMU

Ministerka kultúry Slovenskej republiky

- schvaľuje výzvu na predkladanie nominácií na zápis do reprezentatívneho zoznamu;
- vymenúva odbornú komisiu;
- schvaľuje návrhy na zápis do reprezentatívneho zoznamu.

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

- zverejňuje výzvu na predkladanie návrhov na zápis prvkov do reprezentatívneho zoznamu;
- spolupracuje s Centrom pre tradičnú ľudovú kultúru v zmysle príslušných výziev na predkladanie nominácií;
- spolupracuje pri organizovaní slávnostného vyhlásenia prvkov zapísaných do reprezentatívneho zoznamu.

Centrum pre tradičnú ľudovú kultúru

Z poverenia Ministerstva kultúry spolupracuje na tvorbe reprezentatívneho zoznamu, najmä:

- pripravuje podklady k výzve na predkladanie návrhov na zápis prvkov do reprezentatívneho zoznamu;
- prijíma a eviduje nominácie na zápis do reprezentatívneho zoznamu;

- po formálnej stránke sleduje úplnosť predkladaných nominácií, v prípade potreby vyžaduje ich doplnenie;
- produkčne a organizačne zabezpečuje proces tvorby reprezentatívneho zoznamu;
- z pravidelných účelových prostriedkov ministerstva kultúry financuje všetky aktivity súvisiace s procesom tvorby reprezentatívneho zoznamu;
- eviduje a dokumentuje všetky materiály súvisiace s tvorbou reprezentatívneho zoznamu;
- pripravuje podklady pre nominácie do Reprezentatívneho zoznamu nemotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO.

Odborná komisia

- posudzuje návrhy na zápis do reprezentatívneho zoznamu;
- predkladá návrhy na zápis do reprezentatívneho zoznamu ministerke kultúry;
- navrhuje prvky pre nominácie do zoznamov nemotného kultúrneho dedičstva UNESCO;
- posudzuje hodnotiace správy o stave prvkov zapísaných do reprezentatívneho zoznamu, ktoré v šesťročných intervaloch vypracovávajú predkladatelia príslušných nominácií a navrhuje prijať príslušné opatrenia.

Odborní oponenti

- vecne príslušní odborníci, ktorí posudzujú predložené nominácie; ich stanoviská sú podkladom pre rozhodnutia komisie.

POSTUP PRI ZÁPISE DO REPREZENTATÍVNEHO ZOZNAMU NEHMOTNÉHO KULTÚRNEHO DEDIČTVA SLOVENSKA

Predkladanie návrhov na zápis

1. Registrácia

Pre vyplnenie a odoslanie elektronického formulára je potrebná registrácia na stránke CTĽK <https://www.ludovakultura.sk/registracia/>. Po registrácii príde predkladateľovi potvrdzovací email, kde nájde všetky potrebné informácie o postupe pri predkladaní návrhov. Zároveň sa Vám sprístupní elektronický formulár, s ktorým je možné začať pracovať.

2. Vyplňanie elektronického formulára

Pred vyplnením formulára je potrebné oboznámiť sa s [podmienkami a kritériami na zápis](#) a s týmto postupom pri predkladaní návrhov. Formulár je možné priebežne ukladať a kedykoľvek sa k nemu vrátiť na základe prihlasovacích údajov. Do formulára nahráva predkladateľ povinnú fotodokumentáciu a k nej sken vyplnenej a podpísanej licencie.

3. Odoslanie na schválenie

Po kompletnom vyplnení elektronického formulára je potrebné formulár odoslať na schválenie prostredníctvom možnosti „Áno, chcem odoslať na schválenie“ a to do stanoveného termínu trvania výzvy, teda do 30. apríla 2022. Elektronický formulár bude odoslaný do CTĽK na kontrolu formálnych náležitostí. Na email predkladateľa bude odoslaná informácia o ďalšom postupe. Ak má formulár nedostatky, CTĽK požiada predkladateľa o doplnenie alebo opravu do určitého termínu. Ak formulár nebude do určeného termínu opravený, či doplnený, bude vyradený z ďalšieho posudzovania a túto skutočnosť CTĽK oznámi predkladateľovi návrhu. Po schválení CTĽK odošle predkladateľovi konečnú verziu formulára s evidenčným číslom na vytlačenie.

4. Tlač a podpis dokumentov

Konečnú verziu formulára je potrebné 2x vytlačiť a podpísať predkladateľom. V prípade viacerých predkladateľov podpisujú formulár všetci predkladatelia.

5. Kompletizácia dokumentov

Odosielajú sa 2 rovnocenné vyhotovenia nominačného spisu, ktorý tvorí:

- Sprievodný list;
- Vyplnený, schválený a podpísaný formulár s prideleným evidenčným číslom;
- Podpísaná licencia k fotodokumentácií;
- Originály slobodných, predchádzajúcich a informovaných súhlasov s nomináciou;
- Ďalšia dokumentácia súvisiaca s predkladaným prvkom.

6. Odoslanie nominačných spisov

Oba nominačné spisy sa odosielajú na adresu: Centrum pre tradičnú ľudovú kultúru, Slovenský ľudový umelecký kolektív, Balkárska 31/66, 853 08 Bratislava.

- Návrh na zápis je možné zaradiť do schvaľovacieho procesu až po predložení oboch úplných nominačných spisov.
- Návrhy sa predkladajú v slovenskom jazyku.
- Návrhy, čiastkové materiály vyhotovené a pripravené ako podklad pre rozhodovanie komisie, správy oponentov, reakcie predkladateľov a rozhodnutia komisie sa považujú za dôverné dokumenty.

POSUDZOVANIE NÁVRHOV

Po prijatí a zaregistrovaní kompletných nominačných spisov prvýkrát zasadne Odborná komisia pre posudzovanie návrhov na zápis do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska (ďalej len „komisia“). Tá posúdi a v prípade potreby písomne predloží odporúčania na vylepšenie, opravu a doplnenie informácií v predložených nominačných spisoch. Predkladatelia daného prvku budú prostredníctvom CTĽK informovaní o možnosti doplnenia chýbajúcich informácií do stanoveného termínu. Ak predkladatelia v stanovenej lehote nomináciu doplnia, bude posudzovaná na druhom zasadnutí komisie v tom istom cykle. Ak predkladatelia nomináciu v stanovenom termíne nedoplnia, bude vyradená z ďalšieho posudzovania. CTĽK následne zabezpečí pre jednotlivé nominácie oponentské posudky. Každému vybranému oponentovi – expertovi na príslušnú oblasť nehmotného kultúrneho dedičstva (ďalej len „oponent“) CTĽK sprístupní elektronický obsah skompletizovaného posudzovaného nominačného spisu. Každý z oponentov vyhotoví oponentský posudok, v ktorom posúdi dodržanie stanovených kritérií a opodstatnenosť zaradenia prvku do reprezentatívneho zoznamu. Svoj oponentský posudok doručí v stanovenom termíne do CTĽK. CTĽK následne sprístupní elektronický obsah všetkých nominačných spisov a všetkých posudkov každému členovi komisie. Komisia po preskúmaní jednotlivých návrhov a oponentských posudkov druhýkrát zasadne a na spoločnom rokovaní návrhy posúdi. Na záver zasadnutia navrhne komisia vybrané prvky na zápis do reprezentatívneho zoznamu. Súčasne môže komisia navrhnúť odporúčania, ktoré smerujú k záchrane, ochrane, revitalizácii a šíreniu danej formy kultúrneho prejavu alebo daného kultúrneho priestoru aj predkladateľom prvkov, ktoré neboli odporúčané na zápis kvôli nedostatočnej kvalite nominačných spisov alebo chýbajúcim informáciám v nich. Umožní tak opätovné predloženie nominačného spisu daného prvku v ďalších cykloch. O rozhodnutiach komisie sa vyhotoví zápisnica, ktorej súčasťou je návrh odporúčaných prvkov na zápis do reprezentatívneho zoznamu adresovaný ministerke kultúry. O návrhu komisie rozhoduje ministerka kultúry, ktorá o svojom rozhodnutí informuje predsedníčku komisie prostredníctvom vecne príslušnej sekcie. O rozhodnutí ministerky následne CTĽK informuje predkladateľov.

SLÁVNOSTNÉ VYHLÁSENIE

Zápis a slávnostné vyhlásenie prvkov zapísaných do reprezentatívneho zoznamu na základe tejto výzvy sa uskutoční po uzavretí schvaľovacieho procesu v termíne, ktorý určí ministerstvo.

MONITOROVANIE A NASLEDUJÚCE ÚKONY

Opatrenia, ktoré prispievajú k ochrane zapísaného prvku a ktoré umožnia príslušnému spoločenstvu, skupine, prípadne jednotlivcom pokračovať v praktikovaní a odovzdávaní prvku, predstavujú dôležitú súčasť nominačného spisu. Opatrenia sa prijímajú na obdobie šiestich rokov a predkladateľ ich opisuje vo samotnom formulári. Opatrenia môže spresniť komisia. Realizáciu opatrení monitoruje komisia v súčinnosti s predkladateľmi. Predkladatelia prvku sú po úspešnom zápise prvku do reprezentatívneho zoznamu nositeľom certifikátu o zápise prvku a sú tiež zodpovední za vypracovávanie hodnotiacich správ o stave prvku, ktoré sú odovzdávané v šesťročných intervaloch. Na vyzvanie CTĽK vyhotovia predkladatelia v stanovených intervaloch správu o realizácii prijatých opatrení, ako aj o aktivitách zameraných na ochranu, revitalizáciu a propagáciu nominovaného prvku, ktorú predložia prostredníctvom CTĽK komisii. Komisia prerokuje správy predkladateľov na najbližšom zasadnutí, ktoré nasleduje po termíne ich predloženia. Na základe posúdenia správ o realizácii ochranných opatrení pre prvky zapísané v

reprezentatívnom zozname, komisia prijme uznesenie, o ktorom písomne informuje predkladateľa. Zároveň môže komisia predkladateľovi navrhnúť ďalšie opatrenia, ktoré prispejú k ochrane zapísaného prvku.

DOKUMENTÁCIA

Oba originály nominačného spisu odosielané predkladateľmi poštou zostávajú v depozite CTĽK. Všetky nominačné materiály vrátane priloženej dokumentácie eviduje a uchováva CTĽK. Všetky dokumenty, ako návrhy, čiastkové materiály vyhotovené a pripravené ako podklad pre rozhodovanie komisie, správy oponentov, reakcie predkladateľov a rozhodnutia komisie sa považujú za dôverné dokumenty.

FINANCOVANIE

Financovanie aktivít súvisiacich s tvorbou reprezentatívneho zoznamu môže byť realizované z rôznych zdrojov:

- organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva v rámci svojich rozpočtov;
- iní predkladatelia prostredníctvom dotačných schém verejnoprávnych inštitúcií, napr. Fond na podporu umenia, Fond na podporu kultúry národnostných menšín;
- prostredníctvom dotačných schém samospráv a i.;
- z prostriedkov, ktoré na financovanie vynakladajú predkladatelia v súčinnosti s verejnými kultúrnymi a spoločenskými inštitúciami, právnickými osobami, občianskymi združeniami a ďalšími mimovládnyimi organizáciami a jednotlivcami zainteresovanými na ochrane nominovaného prvku nehmotného kultúrneho dedičstva, napr.:
 - z vlastného rozpočtu predkladateľov (obecný úrad, občianske združenie, kultúrna inštitúcia, vzdelávacia inštitúcia a pod.);
 - z dobrovoľných príspevkov a sponzorských darov;
 - z prostriedkov získaných zbierkami a príjmami z podujatí organizovaných v prospech nominovaného prvku.

FORMULÁR

Reprezentatívny zoznam nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska

Identifikačné číslo návrhu: Nevpisujete, priraduje sa pri prijatí formulára

Pred vyplnením formulára je dôležité, aby ste sa oboznámili s podmienkami a kritériami zápisu a s postupom pri predkladaní návrhov na zápis. Formulár je možné počas vyplňania ukladať a znova sa k nemu vrátiť prostredníctvom Vašich prihlasovacích údajov. Po úplnom vyplnení odošlete formulár na schválenie do CTĽK. Následne Vás budeme kontaktovať ohľadom ďalšieho postupu.

A. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O PRVKU

Predkladateľ (predkladatelia) návrhu

V prípade, že ide o viacerých predkladateľov, uvádzajú sa v poradí, na ktorom sa vzájomne dohodli. Uvedte plný názov, adresu a kontakt na predkladateľov. Predkladatelia uvedení v tomto bode sú po úspešnom zápise prvku do reprezentatívneho zoznamu nositeľmi certifikátu o zápise prvku a sú tiež zodpovední za vypracovanie hodnotiacich správ o stave prvku. Uvedte nasledujúce údaje: názov inštitúcie/spoločenstva; meno a priezvisko predkladateľa (resp. zástupcu spoločstva); adresu; email; tel.; iné relevantné informácie ak sú potrebné.

Kontaktná a zodpovedná osoba pre korešpondenciu

Uvedte nasledujúce údaje: priezvisko, meno; inštitúcia/pozícia; adresa; tel. číslo a e-mail; iné relevantné informácie ak sú potrebné.

Názov prvku

Toto je oficiálny názov prvku, ktorý sa objaví v publikovaných materiáloch. Má byť stručný a výstižný. Názvy treba uvádzať latinkou, bez špeciálnych typov písma alebo znakov.

(maximálne 200 znakov)

Iný názov (názvy) prvku

Okrem oficiálneho názvu prvku uvedte alternatívny názov/vy, názov prvku v nárečí príslušného spoločstva (skupiny ľudí, ktorých sa prvok týka), pokiaľ existuje/jú, prípadne iný názov, pod ktorým je prvok tiež známy.

(maximálne 200 znakov)

Kto sú nositelia prvku?

Pomenujte nositeľov prvku, teda príslušné spoločstvo (spoločensvá), skupinu (skupiny), prípadne jednotlivca (jednotlivcov) a opíšte, aký je ich vzťah k nominovanému prvku. Keďže nehmotné kultúrne dedičstvo môže byť identifikované len pomocou odkazu na spoločensvá, skupiny alebo jednotlivcov, ktorí ho uznávajú ako súčasť svojho kultúrneho dedičstva, je dôležité jasne identifikovať spoločensvá (spoločensvá), skupinu (skupiny), prípadne jednotlivca (jednotlivcov), ktorých sa nominovaný prvok týka. V tejto časti sa vyhnite obsahlym opisom a sústreďte sa na názov, jasné definovanie a opis skupín alebo jednotlivcov a ich vzťahu k prvku.

(maximálne 1600 znakov)

Geografická lokalizácia a rozšírenie prvku

Uvedte informácie o geografickom rozmiestnení prvku a pokiaľ je to možné, lokalitu/ty, v ktorej sa vyskytuje najviac (kraj, okres, obec/obce, prípadne časti obcí). Ak sa v susedných oblastiach vyskytujú podobné prvky, uvedte túto skutočnosť. Ak sa prvok vyskytuje aj na území viacerých štátov, je potrebné túto informáciu uviesť.

(maximálne 800 znakov)

B. IDENTIFIKÁCIA A DEFINÍCIA PRVKU

Toto je kľúčová časť formulára, pretože jasný a úplný opis je zásadný kvôli preukázaniu, že nominovaný prvok predstavuje významnú súčasť nehmotného kultúrneho dedičstva. Nominácia v tomto zmysle musí spĺňať hlavnú podmienku, že nominovaný prvok predstavuje nehmotné kultúrne dedičstvo definované v článku 2 Dohovoru o

ochrane nehmotného kultúrneho dedičstva nehmotnom kultúrnom dedičstve, to znamená, že prvok:

- je spojený s konkrétnym kultúrnym priestorom;
- pokladajú spoločensvá, skupiny, prípadne jednotlivci za súčasť svojho kultúrneho dedičstva;
- zachováva kultúrnu kontinuitu a je odovzdávaný z generácie na generáciu predovšetkým kontaktnou komunikáciou;
- poskytuje príslušným spoločnostiam a skupinám pocit identity a kontinuity, spojitosť s prírodou a vlastnou históriou.

V tejto časti formulára by mali byť uvedené všetky dôležité charakteristiky a vlastnosti prvku v takej podobe, v akej existuje v súčasnosti. Treba sa vyhýbať príliš technickým opisom. Predkladatelia návrhov by mali pamätať na to, že táto časť musí prvok objasniť aj čitateľom, ktorí ho predtým nepoznali a nemajú s ním žiadne bezprostredné skúsenosti.

V prípade úspešného zápisu budú texty z formulára slúžiť ako podklad pri tvorbe prezentačných materiálov propagovaných prostredníctvom našej webstránky, brožúry RZNKD, rollupov mobilnej výstavy o NKD Slovenska a obdobných propagačných aktivít (SĽUK si vyhradzuje právo na zostavenie a úpravu textov).

Opis prvku

Opíšte prvok podľa inštrukcií vyššie.

(minimálne 900 – maximálne 2400 znakov)

Oblasť (oblasti), ktoré prvok reprezentuje

Vyberte jednu alebo viaceré oblasti.

- ústne tradície a prejavy, vrátane jazyka ako prostriedku nehmotného kultúrneho dedičstva;
- interpretačné umenie;
- spoločenské praktiky, zvyky, rituály a slávnostné udalosti;
- poznatky a obyčaje súvisiace s prírodou a vesmírom;
- tradičné remeslo, výtvarný prejav;
- iné:

Akú úlohu zohrávajú nositelia (príslušné spoločensvá) pri udržiavaní/zachovávaní prvku ako súčasť vlastného kultúrneho dedičstva?

Opíšte činnosti, ktoré priamo súvisia s prvkom a s jeho praktizovaním – kto čo robí.

(minimálne 800 – maximálne 1600 znakov)

Aké spoločenské a kultúrne funkcie má prvok v súčasnosti?

Vysvetlite, aký význam má prvok pre príslušné spoločensvá a prečo je zachovanie prvku dôležité.

(minimálne 800 – maximálne 1600 znakov)

Existuje nejaká časť prvku, ktorá nie je zlučiteľná s existujúcimi medzinárodnými nástrojmi upravujúcimi ľudské práva, s požiadavkou vzájomnej úcty medzi spoločnosťami, skupinami a jednotlivcami alebo s trvalou udržateľnosťou?

Ak áno, popíšte. Ak nie, jasne to uveďte.

(maximálne 1400 znakov)

C. ZVIDITEĽNOSŤ A INFORMOVANOSŤ O NEHMOTNOM KULTÚRNOM DEDIČSTVE

Ako môže zápis podnietiť, či podporiť komunikáciu medzi príslušným spoločensvom a jeho okolím: teda medzi nositeľmi – reprezentantmi prvku a inými spoločnosťami, skupinami, či jednotlivcami?

(minimálne 400 – maximálne 800 znakov)

D. ODOVZDÁVANIE A OCHRANNÉ OPATRENIA

Odovzdávanie prvku

V tejto časti opíšte, akým spôsobom sa poznatky a zručnosti súvisiace s prvkom odovzdávajú v súčasnosti, teda akým spôsobom prebieha prenos poznatkov a praktík súvisiacich s nominovaným prvkom z generácie na generáciu?

(minimálne 800 – maximálne 1600 znakov)

Zachovávanie prvku

Akým spôsobom príslušné spoločenstvá, skupiny, prípadne jednotlivci chránia prvok a zabezpečujú jeho životaschopnosť? Čo v minulosti v tomto smere podnikli a v súčasnosti podnikajú? Uveďte konkrétne kroky (projekty, programy, iniciatívy) a opíšte ich.

(minimálne 800 – maximálne 1600 znakov)

Vyznačte jeden alebo viacero ochranných opatrení, ktoré dotknuté spoločenstvá, skupiny alebo jednotlivci prijali alebo v súčasnosti prijímajú

- odovzdávanie, a to najmä prostredníctvom formálneho a neformálneho vzdelávania;
- identifikácia, dokumentácia, výskum;
- ochrana, záchrana;
- propagácia, zveľaďovanie;
- revitalizácia.

Navrhované ochranné opatrenia

Aké opatrenia navrhujete s cieľom zabezpečiť, aby v budúcnosti nebola ohrozená životaschopnosť prvku?

(minimálne 800 – maximálne 1600 znakov)

Negatívne dôsledky zápisu

Aké ochranné opatrenia navrhujete, aby sa predišlo nežiaducemu poškodzovaniu/dehonestovaniu/prílišnej komercializácii prvku, ktoré by mohli vzniknúť ako neúmyselný dôsledok zápisu a následnej zvýšenej pozornosti zo strany verejnosti?

(maximálne 1600 znakov)

Spolupráca na ochrane prvku

Existuje spolupráca pri ochrane prvku medzi dotknutým spoločenstvom a štátom? Ak áno, opíšte, aké sú súčasné i minulé aktivity? Aké sú výsledky tejto spolupráce a ako konkrétne je do nej zapájané príslušné spoločenstvo (skupiny, prípadne jednotlivci)?

(maximálne 1400 znakov)

Orgány a subjekty podieľajúce sa na ochrane prvku

Uveďte názov a ďalšie kontaktné informácie príslušného orgánu/ov, prípadne aj meno a titul kontaktnej osoby (osôb), ktoré sa podieľajú na ochrane prvku na miestnej úrovni. Starostlivosť o prvok môže vyplývať z pracovných povinností alebo môže mať dobrovoľnícky charakter. Jasne uveďte toto rozlíšenie. Uveďte nasledujúce údaje: Názov orgánu; Adresa; Meno a titul kontaktnej osoby; tel. číslo; e-mail; Iné relevantné informácie ak je potrebné; Ak sa na ochrane prvku podieľajú viaceré subjekty, uveďte tieto informácie o všetkých subjektoch.

E. ÚČASŤ A SÚHLAS SPOLOČENSTVA V NOMINAČNOM PROCESE

Účasť spoločenstva

Opíšte, kto a ako sa aktívne podieľal na príprave a vypracovaní nominácie vo všetkých jej etapách. Odporúča sa,

aby bola nominácia pripravovaná s účasťou širokej škály všetkých zainteresovaných strán, najmä však samotní nositelia prvku. Tam, kde je to vhodné, je žiaduca aj účasť miestnych a regionálnych samospráv, mimovládnych organizácií, výskumných ústavov a ďalších.

(maximálne 1600 znakov)

Súhlas spoločenstva

Slobodný predchádzajúci a informovaný súhlas dotknutého spoločenstva, skupiny, prípadne jednotlivcov, s nomináciou. Originály súhlasov s nomináciou je potrebné priložiť v písomnej podobe, ako samostatnú povinnú dokumentáciu k nominácii. Nižšie uveďte zoznam, aké spoločenstvá, skupiny alebo jednotlivci preukazujú svoj súhlas s nomináciou, aké dokumenty prikladáte a v akej forme (napríklad zápisnica, petícia, potvrdenie, listy a pod.).

Rešpektovanie zvykov a obyčají, ktorými sa riadi prístup k prvku

Prístup k určitým špecifickým aspektom nehmotného kultúrneho dedičstva alebo k informáciám o tomto dedičstve je niekedy obmedzený zvykmi a obyčajami, ktoré spoločenstvá stanovili a vykonávajú napríklad pre účel zachovania tajomstva vzhľadom na určité poznatky. Uveďte, či takéto praktiky existujú a ak áno, preukážte, že zapísanie prvku a zavedenie ochranných opatrení bude plne rešpektovať tieto zvyky a obyčaje. Opíšte akékoľvek konkrétne opatrenia, ktoré by mohlo byť potrebné prijať na zabezpečenie takéhoto rešpektovania. Ak žiadne takéto praktiky neexistujú, jasne to uveďte.

(maximálne 1400 znakov)

F. DOKUMENTÁCIA

Pre účely hodnotenia návrhu na zápis a lepšieho pochopenia významu opisovaného prvku je fotodokumentácia povinná a ostatné druhy dokumentácie sú odporúčané

Fotodokumentácia

Elektronicky odošlite 12-15 ks fotografií, z toho 10 ks nie starších ako 5 rokov od dátumu ich zaznamenania. Odosielané fotografie premenujte podľa identifikátora v licencií, ktorú nájdete na stiahnutie a vypísanie TU. Odoslané fotografie budú slúžiť na účely posúdenia a hodnotenia nominácie odborným oponentom a členom odbornej komisie. V prípade zapísania prvku do reprezentatívneho zoznamu budú fotografie slúžiť na účely propagácie prvku prostredníctvom webstránky CTĽK, brožúry „Reprezentatívny zoznam nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska“, mobilnej výstavy NKD Slovenska a ďalších nekomerčných aktivít CTĽK súvisiacich s propagáciou prvku, preto prosím dbajte na kvalitatívne vyššie technické a obsahové parametre odosielaných fotografií.

Chcem nahráť priamo tu

Dokumentáciu nahrám na externé úložisko

Nahrajte skomprimovaný súbor s fotografiami (.zip, .rar, .7zip a pod.). Odporúčaná minimálna veľkosť jednej fotografie v digitálnej podobe je 3 MB.

Ďalšia dokumentácia

Ďalšie relevantné dokumenty (monografia, zvukový, či obrazový nosič, odkaz na webovú stránku, odkaz na YouTube, Vimeo a pod.), ktoré pomôžu pochopiť význam prvku alebo zviditeľnia úsilie na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva. Uveďte zoznam priložených dokumentov s popisom. (Odporúčame zvážiť množstvo a význam ďalšej dokumentácie.)

Najdôležitejšie publikované referencie

Predkladateľ môže uviesť zoznam najdôležitejších referencií vypracovaný v podobe štandardného formátu pre bibliografie, ktorý poskytne doplňujúce informácie o prvku, napríklad knihy, články, audiovizuálne materiály, webové stránky.

(maximálne 1800 znakov)

Mená predkladateľov návrhu

Na konci nominácie musí byť uvedené meno osoby oprávnenej konať a podpisovať v mene predkladateľa a jej podpis. V prípade viacerých predkladateľov uviesť mená všetkých osôb oprávnených konať a podpisovať v mene predkladateľa vrátane ich podpisov.

FORMULÁR

Hodnotiaca správa o stave prvku zapísaného do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska

1. **Názov prvku:**
2. **Predkladateľ:**
3. **Kontaktná osoba a adresa pre korešpondenciu:**
4. **Stav prvku**

4.1. Opíšte stav prvku v súčasnosti.

Vysvetlite jeho dôležitosť pre spoločnosť, ktoré je s ním späté. Je prvok spojený s nejakým konkrétnym miestom, obcou, regiónom? Sústreďte sa na obdobie od zápisu prvku do Reprezentatívneho zoznamu NKD Slovenska. Opíšte, akým spôsobom prvok reagoval na nové podmienky, ktoré zápis do Reprezentatívneho zoznamu priniesol, ako sa vyvinul, prípadne zmenil, s ohľadom na pozitíva i negatíva.

4.2. Uveďte, kto sú hlavní nositelia prvku v súčasnosti a aké sú ich úlohy. Vysvetlite, aké sú úlohy osôb, ktoré nesú v rámci tradície špeciálnu zodpovednosť za nejakú časť prvku.

5. Posúdenie životaschopnosti a rizík v súčasnosti

5.1. Opíšte súčasnú životaschopnosť prvku (ako často a v akom rozsahu funguje).

5.2. Opíšte prípadné hrozby alebo riziká existujúce v súvislosti s ďalším odovzdávaním a životom prvku.

Text by sa mal venovať najmä prenosu tradícií, ktoré sú s prvkom spojené. Venujte sa tomu, ako by mohlo byť predávanie tradície mladšej generácii ovplyvnené zmenami životného štýlu a meniacimi sa vzťahmi medzi generáciami, urbanizáciou či odchodom mladých ľudí z regiónu a pod. Uveďte, do akej miery vie byť prvok atraktívny aj pre mladú generáciu. Sústreďte sa na obdobie po zápise.

6. Prečo by mal ostať prvok zapísaný v Reprezentatívnom zozname NKD Slovenska?

7. Prečo by mal ostať prvok zapísaný aj v Reprezentatívnom zozname NKD ľudstva UNESCO?

8. Myslíte si, že je prvok v súčasnosti spoločnosťou uznávaný?

8.1. Opíšte, či a ako sa zmenilo vnímanie tradície a jej nositeľov v širšom spoločenstve, na regionálnej, štátnej, prípadne medzinárodnej úrovni.

8.2. Opíšte, či a ako zápis prvku a prijaté ochranné opatrenia prispeli k záujmu o prvok a zvýšeniu jeho rešpektovania.

8.3. Uveďte, ak viete, či a akým spôsobom zápis prvku inšpiroval aj iné spoločenstvá k aktivitám v rámci ochrany nehmotného kultúrneho dedičstva.

9. Akým spôsobom pomáha prvok pri dialógu s inými skupinami, rešpektovaní druhých, obmedzení konfliktov a pod.?

10. Akým spôsobom je prvok prepojený s cieľmi udržateľného rozvoja?

Viac informácií o cieľoch udržateľného rozvoja tu:

https://unis.unvienna.org/unis/sk/topics/sustainable_development_goals.html

11. Existuje alebo bola založená nejaká organizácia, združenie či výbor, ktorý sa zaoberá podporou prvku? Ak áno, uveďte aj charakteristiku jej/jeho členov (počet, vek, rod) a kontaktné informácie organizácie/organizácií.

12. Podpora a ochrana prvku

12.1. Výskum:

- 12.1.1. Robíte vlastný výskum prvku?
- 12.1.2. Aké zdroje informácií potrebné pre tento výskum poznáte?
- 12.1.3. Získali ste na výskum nejakú finančnú podporu? Z akého zdroja?
- 12.1.4. Aké možnosti získať finančnú podporu na výskum prvku poznáte?
- 12.1.5. Zúčastňujete sa na výskume, ktorý robí iná inštitúcia či iná osoba, ktorá nie je súčasťou komunity? Aká? Opíšte takýto výskum širšie.
- 12.1.6. Vytvárate si vlastný archív predmetov, textov, obrazového, zvukového a pod. materiálu, ktoré sú spojené s prvkom? Opíšte ako.
- 12.1.7. Vytvárate si vlastný zoznam nositeľov tradície spojených s prvkom?
- 12.1.8. Na čo využívate výsledky výskumu? (napr. jeho dokumentácia, zlepšenie ochrany, propagácia prvku a pod.)

12.2. Vzdelávacie aktivity:

- 12.2.1. Existuje nejaké vzdelávanie o prvku?
- 12.2.2. Kto ho organizuje?
- 12.2.3. Aký je obsah či témy vzdelávania?
- 12.2.4. Ako sa doň darí zapájať všetky vekové kategórie, mužov či ženy, menšiny a iné skupiny?

12.3. Právna ochrana:

- 12.3.1. Aké zákony, nariadenia, smernice a pod., ktoré prispievajú k ochrane prvku, poznáte?
- 12.3.2. Aké zákony, nariadenia, smernice a pod., by vám mohli pomôcť pri ochrane prvku, keby sa ich podarilo vytvoriť?
- 12.3.3. Ako by ste mohli podľa vášho názoru prispieť k zmene zákonov, nariadení, smerníc a pod., aby vám mohli pomáhať pri ochrane prvku?

12.4. Propagácia:

- 12.4.1. Akým spôsobom šírite povedomie o prvku?
- 12.4.2. Aký druh médií a technológií používate pri šírení povedomia o prvku?
- 12.4.3. Ako sa vám darí šíriť povedomie o prvku medzi mladou generáciou, príp. ako je do jeho šírenia zapojená mladá generácia?
- 12.4.4. Ak povedomie o prvku šíri niekto iný, robí tak s vaším vedomím? Opíšte širšie.
- 12.4.5. Ako je propagácia prvku pokrytá v médiách? (relácie, dokumenty, filmy...)
- 12.4.6. Ako vyzerá vaša spolupráca s médiami?
- 12.4.7. Je prvok využívaný pri reprezentácii obce, regiónu, príp. na úrovni štátu?

12.5. Využitie:

12.5.1. Akým spôsobom je prvok využívaný v rozvoji turizmu (aj v súvislosti s jeho zápisom do Reprezentatívneho zoznamu)?

12.5.2. Ako vnímate ekonomické zhodnotenie a finančný prínos súvisiaci s prvkom (pre vás, spoločnosť, región a pod.)

12.6. Spolupráca:

12.6.1. Ako vyzerá vaša spolupráca pri ochrane prvku s mimovládnyimi organizáciami?

12.6.2. Ako vyzerá vaša spolupráca pri ochrane prvku so súkromným sektorom?

12.6.3. Ako vyzerá vaša spolupráca pri ochrane prvku s nejakým partnerom zo zahraničia?

12.7. Opíšte iné konkrétne opatrenia, ktoré boli prijaté za účelom podpory životaschopnosti prvku.

12.8. Opíšte, ako je pri ochrane prvku zohľadňovaná rôznorodosť ľudí podľa ich veku, rodu, špeciálnych potrieb, zraniteľné skupiny, menšiny a pod.

13. Účasť spoločnosťva nositeľov pri tvorbe tejto správy

Opíšte, akým spôsobom sa tvorila táto správa, ako sa zbierali potrebné informácie a pod.

14. Dátum vyplnenia:

15. Podpis: